

OGLIČNI ODTIS

**NARAVA NE
POTREBUJE NAS!**

**MI POTREBUJEMO
NJO!**

OGLIČNI ODTIS V PODJETJIH

Če želimo dejansko zmanjšati vedno bolj pereče učinke podnebnih sprememb, ki jih povzročamo s svojim delovanjem ter omogočiti razvoj, ki **izpolnjuje potrebe sedanosti brez ogrožanja zmožnosti prihodnjih generacij za izpolnitev njihovih lastnih potreb**, je ključnega pomena realna obravnava celotnega spektra naših vplivov na okolje. Nesporno dejstvo je, da **NAS NARAVA NE POTREBUJE, TEMVEČ MI POTREBUJEMO NJO.**

Podjetja, ki imajo svojo vizijo tudi na področju odgovornega odnosa do narave in družbe in s svojim poslanstvom in delovanjem sodijo med tista podjetja, ki se zavedajo pomena zmanjševanja ogljičnega odtisa so s svojim poslovanjem lahko še večji vzgled in spodbuda ostalim, ki o tem šele razmišljajo. Čas za vzpostavitev ukrepov trajnostnega razvoja, ki bodo dejansko ohranjali naravo tudi za naše zanamce, hitro izteka. Delovati je potrebno vsak dan brez omahovanja in izgovorov.

Gre za preživetje človeka in celotne civilizacije! Verjetnost preživetja je brez temeljite in hitre spremembe obnašanja človeka, vsak dan manjša! Žal je to realnost in to brez sence kakršnegakoli pretiravanja, kar nenazadnje dokazujejo tudi rezultati merjenja ogljičnega odtisa na globalni ravni, kjer se je količina toplogrednih plinov spuščeni v ozračje v

preteklem letu zopet povečala in ne zmanjšala kot je bil cilj EU in Slovenije.

Prvi korak k nujni spremembi je konkretno - kvantificirano merjenje in upravljanje lastnih vplivov na okolje.

CILJ EU IN SLOVENIJE

EU in Slovenija z njo se je zavezala, da bo do leta 2020 emisije toplogrednih vplivov (TGP) zmanjšala za 20% glede na leto 1990. Visok cilj, a nujen! Realizacija potrebuje spodbude in jasne zahteve. **ZATO** je v letu 2017 v Sloveniji pričela veljati dopolnjena novela Zakona o gospodarskih družbah (70 člen), ki zavezuje vsa podjetja, ki imajo nad 500 zaposlenih in uresničujejo javni interes h konkretnemu in preglednejšemu poročanju o njihovem vplivu na socialno okolje in naravo.

KAJ JE OGLJIČNI ODTIS

Z izrazom ogljični odtis se ponazarjajo količine CO₂ in drugih toplogrednih plinov (TGP), za katere sta posredno ali neposredno odgovorna posameznik, podjetje ali organizacija. Izračunamo ga lahko za podjetja, institucije, izdelke, storitve, dogodke in tudi za vsakega od nas.

KAKO GA IZRAČUNATI

Za izračun ogljičnega odtisa je potrebno zbrati relevantne podatke, ki omogočajo sistematično in konkretno opredelitev virov in količin emisij. Te podatke s pomočjo posebnega izračuna – enačbe, obdelamo tako, da izračunamo ogljični odtis izbranega področja, storitve, izdelka, enote....

S tem omogočimo enostaven, jasen, transparenten vpogled v »zeleno« poslovanje podjetja in medsektorsko primerjavo, z namenom postopnega, a učinkovitega zmanjševanja ogljičnega odtisa.

Za ta izračun obstajajo **različni protokoli** in **standardi**. Podjetja pri nas in v svetu najpogosteje uporabljajo **Protokol za toplogredne vplive** (Greenhouse Gas Protocol), ki je širši sprejeti **standard za korporativno poročanje o emisijah (Global Reporting Initiative (GRI))**. Protokol je nastal pri Svetovnem poslovnem svetu za trajnostni razvoj (WBCSD) in Svetovnem inštitutu za vire (WRI). Tudi **revizorska hiša Deloitte** govori **o tem standardu v svoji raziskavi** o korporativni družbeni odgovornosti, kjer med drugim ugotavlja, da bo področje korporativne družbene odgovornosti doseglo vrhunec z **uvvedbo socialno-okoljskih zadev v poslovne modele družb**.

V tem standardu je določeno poročanje o emisijah organizacije in zaradi posameznih projektov ta Standard za poročanje o emisijah podjetij zagotavlja **metodologijo za izračun ogljčnega odtisa.**

Standard loči tri tipe emisij:

- Neposredne emisije iz dejavnosti, ki jih organizacija nadzoruje (lastno zgorevanje goriv, lastna vozila)
- Emisije zaradi porabe električne energije (nakup električne energije, mestno ogrevanje-hlajenje)
- Posredne emisije zaradi proizvodov in storitev (prevoz na delo, poslovna potovanja, blago, storitve, osnovna sredstva).

Na osnovi tega je mogoče izračunati t. i. **OSNOVEN** ogljični odtis in **CELOTEN** ogljični odtis.

Najpogosteje se organizacije odločijo za **POSTOPEN** pristop, kjer najprej izračunajo osnovni ogljični odtis za določeno obdobje, za določen izdelek, storitev ali določeno poslovno enoto, stavbo.... Sčasoma pa preidejo na izračun celotnega ogljčnega odtisa, ki je nekoliko zahtevnejši in obsežnejši.

Ne glede na to, kateri izračun se uporabi, vedno mora biti jasno, katere vrste emisij so upoštevane.

Lasten izračun ogljičnega odtisa je mogoče dati verificirati svetovalni službi, kar pa ni obvezno. Lahko pa to pripomore k večji tehtnosti rezultatov.

KDO GA ŽE IMA

Tudi v Sloveniji že vrsta manjših in velikih podjetij izračunava svoj ogljični odtis s pomočjo tega standarda, nekatere že nekaj let zapored. Če jih izpostavimo samo nekaj: Krka, Lek, Petrol, Telekom, Spar, Umanotera, Kompas Design V svetovnem merilu pa s tem standardom merita svoj ogljični odtis tudi **Svetovna banka** in **Evropska investicijska banka**.

Kako institucije, organi EU izračunajo, zmanjšujejo in izravnavaajo svoje emisije TGP je razvidno iz posebnega poročila **Evropskega računskega sodišča**, ki zajema pregled 15 institucij in organov v EU. V njem med drugim navajajo, da je za **verodostojnost podnebne politike EU pomembno, da so institucije in organi EU kot javne uprave vodilni pri oblikovanju in izvajanju politik za zmanjševanje emisij TGP:**

ZAKAJ GA IZRAČUNATI

Zaradi:

1. Potrebe, interesa in želje, da nadzorujemo svoj ogljični odtis in postopno zmanjšujemo svoje emisije - postajamo vse bolj ogljično nevtralni.
2. Potrebe, interesa, želje ali obveze poročanja o svojem ogljičnem odtisu:
 - širši javnosti, da smo družbeno odgovorni ali za trženje izdelka, storitve, institucije, blagovne znamke, podjetja...,
 - poslovnim partnerjem, strankam, delničarjem, investitorjem ali državi.

KAKO VAM POMAGAMO

- PRPLUS je koordinator, svetovalec in izvajalec na področju aktivnosti pri:
- zasnovi ustreznega in izvedljivega modela merjenja ogljičnega odtisa (definiranje obsega, področja, obdobja merjenja...) - adaptaciji izbranega modela Greenhouse Gas Protocol - standarda v prakso,
- zbiranju in obdelavi zbranih podatkov,
- pripravi poročila in predloga načrta ukrepov za zmanjševanje ogljičnega odtisa,
- pripravi predloga komunikacijskega načrta - komunikacijskih akcij obveščanja, osveščanja in motiviranja zaposlenih za sodelovanje

- pripravi predloga komunikacijskega načrta - komunikacijskih akcij za komuniciranje rezultatov merjenja ter ukrepov vsem relevantnim deležnikom in eksternim javnostim.

